

Trafikverkets ärendenummer
TRV 2026/28452
Motpartens ärendenummer
Gävle kommun 26KS366

Dokumentdatum
2026-09-18

Avsiktsförklaring –korsningen Ersbo verksamhetsområde vid väg 509, Gävle kommun.

Denna avsiktsförklaring avser finansiering och byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☐	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket - bevakar genomförandet när anläggningen är i anslutning till statens anläggning, eller - får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

§1 Parter

Trafikverket, region Mellersta, org.nr 202100–6297, 781 89 Borlänge, nedan
Trafikverket

Gävle kommun, org.nr 212000–2338, Gävle kommun, 801 84 Gävle/, nedan
Kommunen

Parterna har inlett diskussioner i syfte att de ska verka för att genomföra följande åtgärder:

- Lösa trafiksäkerheten vid korsningen Ersbovägen/väg 509 genom att projektera och bygga en cirkulationsplats utformad utifrån krav i VGU.
- Koppla ihop gång-och cykelbanan på Ersbovägen och Johannesbergsvägen med en planskildpassage i form av en tunnel under eller bro över väg 509.

Intill dess att avtal om medfinansiering träffats mellan parterna ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

Grundutförande: Den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Tillägg: De förbättringar/ anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Dokumentdatum
2026-03-06

Avsiktsförklaring syftar till att identifiera vilja till, preliminär inriktning och omfattning vid medfinansiering samt anger villkor, formerna och tidplanen för fortsatt samverkan rörande utpekade områden/projekt. En avsiktsförklaring kan tecknas även för samverkan mellan olika parter där respektive part står för sina kostnader.

Medfinansieringsavtal: reglerar detaljerna i avtal avseende finansiering, ansvar och innehåll med annan part.

§3 Syfte och bakgrund

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska verka för att nå en överenskommelse över ansvar och kostnader av framtida genomförandet av åtgärder, som ska leda till en trafik- och kapacitetsäker korsning i Ersbo verksamhetsområde. Under tiden som aktuella trafikåtgärder planeras och genomförs, ska parterna samverka för att hitta stegvisa lösningar för att samtidigt kunna ha framdrift i planering och genomförande av önskvärda exploateringar i Ersbo.

Bakgrunden är att korsningen vid den statliga väg 509 (Spängersleden) och de kommunala gatorna Johannesbergsvägen och Ersbogatan byggdes innan Ersbo verksamhetsområde etablerades och har varit tillräcklig för trafikflödet under en lång tid. Med anledning av ökade trafikmängder och behovet av god tillgänglighet till verksamhetsområdet och av den anledningen önskas nu åtgärder för att säkerställa trafiksäkerhet och framkomlighet för alla trafikslag.

Den nuvarande trafiksituation saknar idag en trafiksäker lösning för de transporter som tar sig till och från verksamhetsområdet norr och söder om korsningen. Det saknas även trafiksäker passage för oskyddade trafikanter i form av en gång- och cykelväg mellan norra och södra verksamhetsområdet.

§4 Beskrivning av åtgärder, kostnader och finansiering

När ett behov uppkommit i en statlig anläggning som är föranledd av en kommunal godkänd exploatering i form av en antagen detaljplan kan åtgärden även medfinansieras av kommunen. Tilläggsåtgärder som går utöver Trafikverkets grundutförande ska finansieras av kommunen. Kommunen förbehåller sig rätten att under arbetets gång säkra eventuell medfinansiering från annan part.

Kommunen är beredd att medfinansiera åtgärder i den statliga infrastrukturen. Under avsiktsförklaringens giltighetstid ska en förhandling ske mellan Trafikverket och kommunen om hur stor den kommunala medfinansieringen ska vara, vilket fastställs i kommande medfinansieringsavtal.

1. Cirkulationsplats

Avsiktsförklaringen avser en ombyggnad av nuvarande korsningen på väg 509/Ersbogatan/Johannesbergsvägen. Den föreslagna lösningen är en tvåfältig cirkulationsplats med tvåfältiga tillfarter i samtliga ben samt en tvåfältig frånfart norrut från Johannesbergsvägen mot E4 och enfältiga frånfarter i övriga riktningar. Det slutligautformningen är ej ännu bestämt men det kommer utredas under avsiktsförklaringens giltighetstid.

Dokumentdatum
2026-03-06

2. Planskild passage

Åtgärden inkluderar även att kopplas samman den befintlig gång- och cykelbanan norr om väg 509 med gång- och cykelbanan längs Johannesbergsvägen i form av en planskild passage söder om den planerade cirkulationen. Parterna har ännu inte beslutat vem som ansvarar för utförandet av den nya sträckningen av gång- och cykelvägen mellan planskilda passagen över väg 509 och Johannesbergsvägen.

Den kommunala passagen bekostas, planeras och byggs av kommunen, men samplaneras med byggnationen av cirkulationsplatsen.

Figur 1 Illustrationsplan över föreslagen åtgärd. Planen är schematisk och utformningen behöver detaljstuderas. Slänter är inte inkluderade.

Någon åtgärdsvalsstudie bedöms inte behövas då Kommunen redan har gjort flera utredningar i form av *Åtgärdsvalsstudie*, *Förstudie* och *Trafikutredningar* som visar på bristen.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

Trafikverket

Åtgärdsvalsstudie väg 76 delen Gävle Södra – Furuviksvägen,

Vägplan väg 56, Hedesunda - Valbo/Gävle, Val av lokaliseringsalternativ. 2018-04-06.

Rapport Behov av nya gång- och cykelpassager i Gävleborgs län (TRV 2022/73233)

Gävle kommun

Översiktsplan Gävle stad 2025. Antagen 2009-04-27

Översiktsplan Gävle kommun 2030 – med utblick mot 2050. Antagen 2017-12-11

Resvanor i Gävle kommun 2018. Kartläggning med hjälp av ny datainsamlingsmetod. Rapport 2019:05

Dokumentdatum
2026-03-06

Trafikutredning Ersbo-Hemlingby, Gävle kommun (2021)
Rapport förstudie väg 509 LG-STÖ-5238-2 (2025)

Region Gävleborg

Regional infrastrukturplan Gävleborg 2018–2029. Antagen 2018-10-25.

Rapport – Hållbart resande i Hemlingby. 2017-12-21

De totala kostnaderna, inklusive kostnader för planering, projektering, eventuell planläggning, produktion och projektledning för åtgärderna är för närvarande okända, avsiktsförklaringen syftar till att klargöra ansvar för de olika åtgärderna.

Avsiktsförklaringen avser åtgärd 1 och 2.

När parterna kommit längre i dialogen ska ett samverkan- och medfinansieringsavtal tecknas för att reglera respektive parts ansvar och skyldigheter gällande finansiering, projektering och produktion av de olika åtgärderna. Tilläggsåtgärder i statlig infrastruktur kräver medfinansieringsavtal. Inga åtgärder påbörjas, varken beställning, eventuell planläggning, projektering eller byggnation, innan medfinansieringsavtal finns tecknat mellan parterna.

Kommunen är medveten om att Trafikverket i samband med tilläggsåtgärder kan påföra kommunen en engångskostnad för framtida drift och underhåll för tilläggsåtgärden. Detta regleras i kommande medfinansieringsavtal.

§5 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har tidigare träffat följande avsiktsförklaring (TRV 2020/55376), avseende att nå en överenskommelse om ansvar och finansiering av framtida genomförande av åtgärder som ska leda till en hållbarsamhällsutveckling kring Spångersleden, del av väg och del av väg 509 i Gävle. Under tiden aktuella trafikåtgärder planeras och genomförs, ska parterna samverka för att hitta stegvisa lösningar för att samtidigt kunde ha framdrift i planering och genomförande av önskvärda exploateringar – både i Hemlingby handelsområde och Ersbo verksamhetsområde.

Den nu träffade avsiktsförklaringen innebär inga förändringar i förhållande till tidigare tecknat avsiktsförklaring och är fortsatt gällande i sin helhet kopplat till andra syften.

§6 Principer för fördelning av ansvar

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av det som Trafikverket ansvarar för.
3. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av det som Trafikverket ansvarar för.
4. Trafikverket ska samverka med Kommunen och bevaka sina intressen för att få till stånd en lämplig lösning enligt förslagna åtgärder.

Dokumentdatum
2026-03-06

Gävle kommun ansvar

1. Kommunen ska utföra eller låta utföra samt bekosta de åtgärder som inte ingår i det statliga åtagandet som tex passagen över/under den kommunala gatan (Ersbogatan).
2. Kommunen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som Kommunen ansvarar för.
3. Kommunen ska planera de åtgärder som föranleds av Kommunens utvecklingsplaner i samverkan med Trafikverket.
4. I det fall det behöver tas fram en detaljplan står kommunen för framtagande och kostnaden för denna.

Parterna ska verka för (*följande lösning*) när det gäller väghållaransvar. Kommunen ska vara väghållare för kommunal infrastruktur (kommunalväg och gång- och cykelvägar) och därmed ha det framtida ansvaret för drift, underhåll och reinvestering av anläggningen.

Trafikverket ska vara väghållare och ha ägandeskapet för statlig infrastruktur (statlig väg, cirkulationsplats, bro/tunnel konstruktion inkl. dess eventuella utrustning) och ska därmed ha det framtida ansvaret för drift, underhåll och reinvestering av anläggningen.

Detaljerna kring dessa ansvarsområdet regleras ytterligare i kommande medfinansieringsavtal samt drift- och underhållsavtal. Vem som ska vara utförare är ej ännu bestämt men det kommer utredas i ett senare skede.

Inga förändringar gällande väghållarskap planeras vilket innebär att staten genom Trafikverket är väghållare för väg 509 och att kommunen är väghållare för de anslutande gatorna Ersbovägen och Johannesbergsvägen samt den kommunala gång- och cykelvägen. Om en gång- och cykeltunnel anläggs under väg 509 så tillfaller brokonstruktionen den statliga anläggningen även om gång- och cykelvägen utgör kommunal anläggning.

§7 Principen för parternas samarbete och framtagande av medfinansiering

Planering och genomförande ska ske i nära samverkan mellan parterna. Kostnaderna för den förmodade lösningen ska utredas av parterna gemensamt. Inga andra utredningar eller åtgärder ska utföras innan bindande avtal ingåtts mellan parterna.

Kostnadsansvaret för projektering och utförande av överenskomna åtgärder ska definieras i framtida avtal om medfinansiering.

Parterna ska ta fram ett medfinansieringsavtal där fördelningen av kostnaderna fastställs.

§8 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas här ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Dokumentdatum
2026-03-06

Denna avsiktsförklaring upphör att gälla om parterna inte träffat avtal om medfinansiering senast 2027-12-31.

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Avsiktsförklaringen har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket
Fredrik Brokvist
Chef för samhällsplaneringsenheten

Gävle kommun
Åsa Wiklund Lång
Kommunstyrelsens ordförande

Gävle kommun
Katarina Stistrup
Sektorchef styrning och stöd